

Acte institucional de commemoració del XXV aniversari de la Llei de la Sindicatura de Comptes (Palau del Parlament, 5 de març de 2009)

El president

Molt honorable president de la Generalitat, honorables consellers, il·lustres membres de la Mesa del Parlament de Catalunya, senyores diputades, senyors diputats, senyor síndic major de la Sindicatura de Comptes, membres de la sindicatura, autoritats, molt honorable senyor Rigol, senyores i senyors, els dono la benvinguda al Parlament de Catalunya, que vull s'honora d'acollir l'acte de commemoració del XXV aniversari de la Llei de la Sindicatura de Comptes.

Fa, doncs, vint-i-cinc anys el poder legislatiu català aprovava una llei molt important per al nostre país, que donava lloc a la creació de la Sindicatura de Comptes, la institució encarregada de fiscalitzar la gestió econòmica, financera i comptable del sector públic català.

En tant que organisme independent encarregat de verificar l'eficàcia de la gestió dels fons públics, es tracta d'una peça clau de l'engranatge d'una democràcia. Peça clau, peça fonamental, instrument de garantia. La Sindicatura de Comptes és garantia: garantia de transparència, garantia de legalitat, garantia de treball honest i de bon funcionament de les institucions democràtiques del país.

Més encara, la sindicatura, l'aval que representa, és fonamental per a un principi democràtic imprescindible, la confiança de la ciutadania en les institucions, la confiança de la ciutadania en la democràcia. I dic que és imprescindible perquè cap democràcia és invulnerable. Per evitar la degradació cal que des de la mateixa esfera pública es doni exemple, cal absoluta transparència en les nostres institucions, en els nostres partits, calen comptes clars, sense sospites. No podem donar peu a cap desconfiança, a cap dubte sobre el funcionament i la transparència de la gestió dels recursos de les nostres institucions i dels nostres partits polítics representatius. I és gràcies al rigorós treball de la Sindicatura de Comptes que la ciutadania pot tenir

plena confiança que els diners de les finances públiques es gestionen de manera adequada.

Avui, doncs, es compleixen vint-i-cinc anys d'una llei històrica i crec que és merescut fer esment, fer solemne referència, als ponents d'aquella llei, als que la van gestar, als pares de la llei, els diputats senyors Antoni Subirà, Raimon Escudé, Lluís Garcia, Maties Vives, Josep Fornas i Alexandre Pedrós. La feina de les diputades i els diputats d'aquesta cambra no sempre és prou coneguda ni reconeguda, i crec que és just reivindicar la contribució dels que van treballar en la reconstrucció democràtica de les nostres institucions.

De la mateixa manera, vull expressar solemne agraïment a totes les persones que al llarg d'aquests vint-i-cinc anys han format part de la Sindicatura de Comptes. Sens dubte, l'exercici de les seves funcions no ha estat tasca fàcil, però totes les persones que hi han treballat poden estar orgulloses d'haver exercit un paper de gran responsabilitat i importància per al país, d'haver ajudar en el possible a fer de les institucions i els governs de Catalunya un instrument eficaç en la construcció nacional. Tenen molta feina, tenen una gran responsabilitat, però també el privilegi de dedicar el seu temps i el seu treball a tot un poble que hi confia. I la sindicatura, amb el seu treball, amb el seu rigor, ajuda a preservar el respecte que mereixen les institucions de Catalunya.

Dit això, dono la paraula a l'il·lustre senyor Joan Colom i Nadal, síndic major de la Sindicatura de Comptes.

El síndic major (Sr. Joan Colom i Nadal)

Molt honorable president de la Generalitat, molt honorable president del Parlament de Catalunya, molt honorable senyor Rigol, honorable consellera, honorable conseller, il·lustres diputats i diputades, *excelentísima señora presidenta de la Comisión Mixta Congreso-Senado para las relaciones con el Tribunal de Cuentas, excelentísimos consejeros del Tribunal de Cuentas y excelentísimos presidentes y consejeros de los órganos de control externo autonómicos, a quien saludo muy afectuosamente, ainsi qu' au président de l'Eurorai, notre prochain ami Christian Melly, qui a fait un effort tout particulier pour être aujourd'hui avec nous*, senyors síndics de comptes i personal de

la sindicatura, digníssimes autoritats, senyores i senyors, amigues i amics, avui 5 de març de 2009, iniciem els actes de celebració del XXV aniversari de la Sindicatura de Comptes. Hem escollit aquest dia perquè coincideix exactament amb la data de la promulgació de la llei 6/1984, de creació de la Sindicatura de Comptes, i he d'agradir a ambdós presidents actuals la disponibilitat per ser avui aquí amb nosaltres, tot i que això els hagi obligat a fer difícils equilibris en la seva sempre complicada agenda.

En aquest quart de segle moltes coses han canviat, l'economia catalana, la importància i dimensió del sector públic català, ens hem integrat a la Unió Europea, FEOGA i fons estructurals inclosos, i a l'euro.

Pel que fa a nosaltres, amb l'aprovació de l'estatut d'autonomia del 2006, el marc regulador del nostre autogovern ha canviat considerablement respecte al que regia el 1984 que, en definitiva, corresponia als primers anys de la democràcia espanyola i a les beceroles de l'autonomia catalana. El nou estatut defineix entre altres qüestions, als articles 80 i 81, les funcions, la composició, el funcionament i l'estatut personal de la Sindicatura de Comptes, i també les seves relacions amb el Tribunal de Comptes espanyol.

Tots coneixem la importància que va tenir per al país l'aprovació de l'estatut, també les seves dificultats, tant en el tràmit parlamentari com en el desplegament, i aquest és un tema que afecta la Sindicatura de Comptes ja que, entre altres coses, l'estatut preveu que hem d'establir les nostres relacions amb el Tribunal de Comptes mitjançant un conveni que encara no hem signat, si bé tenim la voluntat de fer-ho al més aviat possible. Per les meves converses amb el president Núñez, que ha excusat la seva absència avui, crec poder afirmar que la voluntat de complir el que estableix aquesta llei orgànica és bilateral.

Com bé saben, la Sindicatura de Comptes és l'òrgan de control extern que té com a missió vetllar perquè el sector públic català gestioni els recursos públics de manera eficient, amb respecte per la legalitat i d'acord amb els principis de comptabilitat pública.

Som conscients que, sovint, els resultats d'aquesta tasca imprescindible, com bé deia el president Benach fa un moment, per a qualsevol sistema democràtic modern, no

resulten agradables als fiscalitzats, perquè els nostres informes no acostumen a dir que les coses es fan impecablement, què més voldríem?, els ho puc assegurar. Com també els puc assegurar que quan un informe és positiu o té parts positives acostuma a passar desapercebut, simplement no és notícia.

Voldria remarcar que la nostra missió és denunciar aquelles pràctiques que fugen del marc legal i comptable vigent, però també corregir i millorar la gestió pública i, si cal estirar les orelles a algú, fer-ho i ben fort quan correspongui.

Alguns de vostès ja m'han sentit parlar en seu parlamentària de la història de la institució, que té les seues primers antecedents al segle XIII en la tasca dels oïdors de comptes, n'he parlat a bastament en ocasions anteriors. Avui desitjaria anar més enllà i apuntar algunes de les línies que haurien de regir el funcionament de la Sindicatura de Comptes.

Primer, enfortir la independència de la institució, defugin qualsevol biaix partidista. A la Sindicatura de Comptes s'hi ha d'estar i s'hi ha de treballar per competència tècnica, i això val per a tothom i, en primer lloc, per als membres del ple. Al meu parer, el patriotisme i el servei al país ens exigeixen deixar de banda les nostres legítimes simpaties ideològiques en tot el que pugui afectar el nostre treball.

Dos, aquesta independència també ha de ser respectada i assumida per les altres institucions i les forces polítiques. Els informes són independents, tant si afavoreixen com si perjudiquen els interessos partidaris.

Tres, adaptar-nos als nous temps i a les noves realitats econòmiques i socials de Catalunya.

Quatre, treballar conjuntament amb el Parlament per enfortir el paper de la Comissió de la Sindicatura de Comptes i treure el màxim profit del que a nivell de procediment ens ofereix el reglament del Parlament del 22 de desembre de 2005.

Cinc, portar a terme un major seguiment de les observacions i recomanacions que fem en els nostres informes un cop presentats i debatuts al Parlament per veure quins canvis generen i si s'apliquen. En cas contrari, hauríem de cercar mecanismes que permetessin denunciar-ho i corregir-ho amb celeritat. És molt confortant –molt

confortant– per a la Sindicatura de Comptes que el Parlament acostumi a fer seves les recomanacions dels nostres informes. És menys confortant que les haguem de reiterar exercicis successius.

Sis, donar més pes a les auditories de gestió, malgrat que les clàssiques auditories de regularitat són ineludibles. Les de gestió són les que permetran d'avaluar l'acompliment d'un programa pressupostari, una estratègia o una política pública. En aquest sentit, i alguns de vostès ja m'ho deuen haver sentit a dir en més d'una ocasió, cal obrir nous àmbits de treball, més adaptats als nous temps com poden ser les auditories mediambientals, de gènere, tecnològiques...

Set, consolidar i encaixar institucionalment les relacions cordials intenses que mantenim en el marc de la conferència de presidents dels òrgans de control extern autonòmic amb el Tribunal de Cuentas espanyol. En l'àmbit internacional, continuar treballant amb Eurorai i plantejar-nos difondre i compartir el nostre bagatge i coneixement per mitjà d'accions de cooperació internacional cap a països on cal reforçar les institucions democràtiques.

I, finalment, cobrir les vacants de la relació de llocs de treball que vam aprovar l'any 2007, de manera que la sindicatura pugui portar a terme més informes i millors per tal de fer llum a més àmbits del sector públic català.

Precisament aquest tarda, també organitzarem una taula rodona que porta per títol “Els reptes actuals de l'auditoria en el sector públic” que comptarà amb les més altes autoritats de diferents institucions d'aquest àmbit i que confio que ajudarà a trobar algunes respostes a aquests temes que els he exposat.

Per portar a terme aquests reptes haurem de comptar amb la complicitat de tothom. Tenim la capacitat, els mitjans i, sobretot, la il·lusió per fer-ho. Tanmateix no els amagaré que esperem una nova llei de la sindicatura, una nova llei de la sindicatura que permeti adaptar la nostra institució als nous temps i als canvis que s'han produït en els darrers anys en el nostre autogovern.

No voldria cloure la meua intervenció sense fer un reconeixement públic als síndics majors que m'han precedit: Joan Josep Perulles, Ferran Termes i Marià Nicolàs, i els

síndics majors en funcions, Manuel Cardeña, Xavier Vela, Montserrat de Vehí, i també a la resta de síndics i secretaris generals que ha tingut la institució.

Així mateix, cal fer un especial esment de la tasca dels diputats del Parlament de Catalunya de la II legislatura, que ha esmentat el president, que en el marc de la ponència de la Comissió d'Economia, Finances i Pressupost van elaborar la proposició de llei de la Sindicatura de Comptes entre els quals ja hi havia Alexandre Pedrós, actualment síndic.

També vull expressar el meu reconeixement a tot el personal de la Sindicatura de Comptes des dels més veterans, entre els quals tenim ja alguns jubilats, als més novells, que hem incorporat majoritàriament l'any 2008. Gràcies per la feina i la professionalitat demostrada al llarg d'aquest vint-i-cinc anys, amb la vostra labor i dedicació hem pogut construir una institució rigorosa, moderna, preparada per afrontar els reptes de futur i de la qual tot el país s'ha de sentir molt orgullós.

També als síndics i companys de l'actual ple: Alexandre Pedrós, Jordi Pons, Agustí Colom, Enric Genescà, Ernest Sena i Jaume Amat, i a la secretària general, Montse Vendrell.

I finalment un agraïment molt especial al Parlament de Catalunya, començant per la mesa, els membres de la Comissió de la Sindicatura de Comptes, que actualment presideix el senyor Jordi Turull –successor de Lluís Coromines–, als grups polítics i als serveis d'aquesta casa –secretaria general, lletrats, oïdor, premsa, protocol– que sempre ens han ajudat.

Espero, president, que també puguem celebrar plegats les noces d'or de la Sindicatura de Comptes.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, síndic major. Té la paraula seguidament el molt honorable senyor José Montilla, president de la Generalitat.

El president de la Generalitat (Sr. José Montilla i Aguilera)

Molt honorable president del Parlament, honorables consellers, senyor síndic major, membres de la sindicatura, membres de la mesa del Parlament, autoritats, senyores i senyors, l'aprovació avui fa vint-i-cinc anys de la llei de la Sindicatura de Comptes significava, efectivament, un gest de maduresa democràtica de la societat catalana. I era l'expressió també d'una voluntat col·lectiva i d'un compromís de l'administració pública que ens correspon a tots nosaltres renovar permanentment. Al llarg de tots aquests anys i, conjuntament amb la resta d'institucions catalanes, la sindicatura s'ha consolidat en el nostre sistema polític com un òrgan que compleix amb eficàcia i rigor les seves funcions de fiscalització dels comptes i de la gestió econòmica del sector públic de Catalunya, que vetlla amb independència per la legalitat i l'eficiència de l'actuació de l'administració de la Generalitat i dels ens locals del nostre país.

La repercussió dels treballs de la sindicatura en l'activitat fiscalitzadora constitueix en ella mateixa un cabal essencial per al reforçament de la qualitat democràtica i l'eficiència en la gestió dels recursos públics. El conjunt del sector públic col·labora i coopera amb la sindicatura i ho fa en termes generals de manera irreprotxable durant tots aquests anys. Tot i així, vull remarcar una vegada més el deure i l'obligació de l'administració pública de la Generalitat, dels ens locals i de tots els que la normativa preveu de sotmetre's a l'escrutini dels òrgans de control per a un correcte rendiment de comptes. És un deure que deriva dels principis de bon govern i transparència, i que comporta un major grau de protecció dels drets de la ciutadania i de l'interès general. I, com qualsevol altre deure, el seu compliment esdevé alhora protecció i garantia. Transparència i rendiment de comptes són, si m'ho permeten, més imprescindibles encara en temps de crisi. Per això crec que avui la societat ens ho exigeix i ho espera més que mai. I que, per tant, estem obligats a demostrar la màxima eficiència i procurar el rigor màxim en l'execució de la despesa pública. Aquest és un dels principals reptes del nostre autogovern, que l'estatut consolida i potencia, a mesura que anirem desplegant i assumirem i anirem ampliant noves competències a tots els nivells institucionals.

Permetin-me, doncs, que aprofiti aquest acte per afirmar que, descomptada la legitimitat, que és indiscutible, la credibilitat del nostre autogovern depèn també de la nostra autoexigència a l'hora d'exercir-lo. Només des d'aquesta convicció

l'administració catalana avançarà en solidesa, reconeixement i generació de confiança. Aquest és un motiu afegit que fa imprescindible disposar d'instruments consolidats i fiables que garanteixin el control i el bon funcionament dels serveis públics, aplicant criteris de governança, rendiment de comptes i transparència propis d'una democràcia avançada.

La sindicatura ha exercit al llarg de vint-i-cinc anys una tasca fonamental en aquest sentit. N'hem tingut prou mostres, i se n'ha parlat a bastament. Tanmateix, l'administració d'avui és molt més complexa que la del 1984. El desenvolupament de l'estat del benestar, amb la posada en marxa de nous serveis, i el consegüent creixement de la despesa pública impliquen també un procés d'actualització constant.

Al govern de la Generalitat li correspon modernitzar l'administració en el seu conjunt, millorant la qualitat del servei amb més bons professionals i la tecnologia adequada, revisant estructures i processos allà on s'escaigui, amb l'objectiu de guanyar al mateix temps en eficiència i simplificació, i apostant pel coneixement, la capacitat de decisió, i comunicant-ho també millor tot plegat. Fem l'administració més accessible i entenedora, i també més sensible a l'impuls de les demandes i a les aportacions de la societat, retornant la confiança dels ciutadans en l'acció política. Les perspectives de futur en aquest àmbit dependran de la nostra capacitat d'adequació a aquestes exigències.

En aquest mandat ja hem acomplert alguns objectius, amb mesures de simplificació administrativa, aportant més eficiència i més transparència en la tramitació dels processos administratius, amb mesures per millorar l'accés a la contractació pública, amb nous òrgans que han de vetllar per l'objectivitat i la legalitat en l'actuació de l'administració, amb la implantació del pressupost per programes per a un exercici transparent, o amb una presència a internet que amplia cada dia l'accés a la informació dels nostres serveis. Mesures que en definitiva pretenen fer prevaldre l'interès general i assegurar majors quotes d'eficàcia davant els desafiaments d'una societat avançada com la nostra. La Sindicatura de Comptes és un dels elements de l'autogovern de Catalunya que són expressió contemporània i singular de la nostra personalitat també històrica i política.

I no voldria acabar les meves paraules sense un reconeixement explícit a totes les persones que han format part de la sindicatura durant tots aquests anys, i que han aportat continuïtat institucional i un reconegut prestigi en les seves actuacions. El treball serè i rigorós dels seus membres exercint les seves responsabilitats també ha contribuït a donar fortalesa a l'actuació del sector públic a Catalunya.

Vull fer, com ja s'ha fet, una menció explícita a les persones que, com a síndics majors, exemplifiquen la tasca conjunta tots aquests anys: el senyor Joan Josep Perulles, el senyor Ferran Termes, el senyor Marià Nicolàs i el senyor Joan Colom. A tots els qui en el present i en el futur formaran part d'aquesta institució que avui celebra el vint-i-cinquè aniversari, els convido a seguir vetllant i treballant per garantir la fortalesa institucional que Catalunya necessita.

Moltes gràcies, moltes felicitats.

El president

President, moltes gràcies. La Sindicatura de Comptes, com tantes altres institucions del país, és el reflex de la nostra nació. Té els seus orígens en les arrels de la nostra història, però treballa pel present i sobretot pel futur de Catalunya. A seguir treballant.

Gràcies a tots per la seva assistència, i els convido a participar a la recepció que, amb motiu de la commemoració d'aquests vint-i-cinc anys de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, oferirem ara mateix aquí a fora.

Moltes gràcies.